

Több idő a pihenésére, szórakozására

Kéthetenként szabad szombat

Ki ne örülne annak, hogy — fizetésének csökkentése nélkül — kéthetenként 4 órával kevesebbet kell dolgoznia? Azt tehát, hogy örültek az emberek, amikor egy éve a Szegei Ruhagyár minden üzemszabójában megkapták kéthetenként a szabad szombatot; nos, azt már emlegetni sem kell. Túl az újdonság varázsán, mit jelent most a szabad szombat a gyárnak és a dolgozóknak?

Soroljuk? Mos és takarít a titkárnő, a betanított munkásné, a varrónő. Akkor is kellene, ha nem lenne szabadnap. De akkor a napi munkaidő után vagy szombat délután. Legtöbbször így csinálják. Félkész ételt venni. Patyolatban mosatni számukra drága. Inkább igyekeznek gépesíteni a háztartást.

Szabadnapon tízszor kelek!

— Én viszont tízszor kelek, ha van kedvem dolgozni, ha nincs, semmit se csinállok! — mondja *Bíró Istvánné*, aki 28 év után hagyja itt a gyárat az idén. Nyugdíjba megy. — Pihenni akarok és hét közben mindent elrendezek ennek érdekében.

Komáromi Ferencné is inkább reggel ötkor kel, kimos, de a szabad szombatot pihenésre tartogatja. Főleg nyáron. Mert most tanulnia is kell, esti technikumba jár. Az csak természetes, hogy a 17 éves *Zsigmond András* szórakozni, olvasni szokott szombaton. És persze tanul is, hiszen az esti gimnáziumban nem „ingyen” kapja a jó bizonyítványt.

Nem kérdezzük végig a három és fél ezer dolgozót — márcsak azért sem, mert nem mind Szegeden dolgoznak, hanem a „leányvállalatoknál” is, ahol szintén csökkentett munkaidő van. Ezekből a feleletekből is kialakul az összkép: többet tudnak törődni a családdal, gyerekekkel, s a vásárnap megmarad a pihenésre. Ahogy *Veres Sándorné* mondta: nem csak a négy óra a nyereség, de az utazási idő is, hogy nem kell bejárnunk!

A szabad időnek mentség a fele a művelődésre jut. A könyvtárba azóta iratkozott

be *Zsigmond András*, *Bogdán Imréné* minden darabot megnézik a színházban, moziba is rendszeresen járnak. De nem kell vasalni sem tévézés helyett és több idő jut a továbbtanulásra is.

Általános tapasztalat — nemcsak hazánkban, de a fejlett tőkés államokban is — hogy az üzemi munkaidő csökkentésével sokan keresnek „szombati munkát”, mellékállást. *Abraham István*, a gyár igazgatója azt mondja, nem kérték most sem többen engedélyt mellékfoglalkozáshoz, kiegészítő iparendelőt is csak ketten váltottak ki. Ez persze nem zárja ki a feltevést, hogy sokan dolgozzák végig a szabad szombatot is.

Valamit valamiért!

A több szabad idő fedezete a szorgalmasabb munka. Belátták az emberek, ezt tények bizonyítják. Már 1969-ben is — amikor pedig a gyártmányösszetétel miatt a termelés nem emelkedett a várt mértékben — a termelékenység 5,8 százalékkal növekedett 1968-hoz képest. Az idei évre pedig a 10 százalékos termelékenységnövekedést akarják elérni, ez januárban sikerült is. Mint *Kozsoca István*, a munkaügyi osztály vezetője mondja: a kereset tavaly is 3,2 százalékkal nőtt, vagyis a munkaidő-kezdvezmény mellett még ennyi plusz is jutott a ruhagyári dolgozóknak.

Valamit valamiért — így éri meg mindkét félnek a csökkentett munkaidő bevezetése.

P. Szóke Mária

Kevesebb gitár, több vonós

Az ország egyetlen hangszergyáraként tartják számon a szegedi. Rajta kívül csak egy budapesti szövetkezet van az országban, amelyik zeneszerszámokat gyárt, de annak profilla a fúvós hangszerek készítése.

Vajon milyen jelentőséggel bír ez a monopólium, amit ilyen formán a húros hangszerek gyártásában élvez a szegedi üzem? A múlt évi tapasztalatok szerint különböző előnyök nem származott belőle ugyanis termékeik jelentős részét exportálják. A külföldi piacokon viszont ugyancsak nagy a konkurrencia.

Több mint tízmillió forintot termelési értéket mutatnak a tavalyi mérlegadatok. Ennek 80 százaléka az export, amelyet a KONSUMEX Külkereskedelmi Vállalat közbejöttével bonyolítanak le. Csupa vonós hangszer — hegedű, cselló, bőgő, brácsa — kel útra, hogy messze a határokon túl, angol, amerikai, NSZK-beli művészek, illetve a zenekedvelők kezébe száljon meg.

A vevők — mint Kispál Jenő igazgató tájékoztató — elégedettek a hangszerkészítők kezemunkájával. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az ideai megrendelések. Angliába és az USA-ba idén ezerral több hegedűt exportálnak, mint az elmúlt évben. Hat és fél ezer hegedű és 1400 cselló gyártása szerepel az üzleti szerződésben. Általában a zenekari hangszerek, tehát a magasabb minőség felé tolódtak el az arányok.

A hazai hangszergyárak — köztük a szegedi — részére tavaly közel 5 ezer darab különféle hangszert készítettek a Hétvezér utcai üzemben. Ezek között ötfele gitár is szerepelt. A gitárgyártás az utóbbi időszakban csökkent, a hangszergyárban is az igények szerint alakul a gyártmányösszetétel, így most már a vonós hangszerek viszik a primet.

Mindent egybevetve a tavalyi mérleg rekordot jelez. 14 ezer hangszer elkészítéséről, értékesítéséről tanúskodik.

Segítő brigád

A dorozsmai 11-es önkiszolgáló boltban szocialista brigád dolgozik. Azzal a kéréssel kerestek fel bennünket, legyünk segítségükre: egy emberen szeretnének segíteni, de az ő igyekezetük kevés hozzá.

Rendszeres vásárlójuk volt az idős Hegedűs István bácsi, amíg egyszer aztán elmaradt a boltból. A négytagú brigád összetanakodott, hogy meg kellene látogatni, hátha beteg. Egyedül élt, biztosan támogatásra szorult.

Ágyba fekve, reménytelen állapotban találták hajdani vásárlójukat. Szívességből fogadták be nyolc éve ideiglenesen Horváth Zoltánék egy kis szobáskába, ők viselik gondját — szintén szívességből — most is. Rokoni szálak nem fűzik őket Hegedűs bácsihoz, mondják is, hogy a magatehetetlen beteg ápolása nagy gond számukra. Több műszakban dolgozik a feleség is, férj is, gyerek is van a háznál, kérték tehát a tanácsot, gondoskodjanak a betegről.

A tanácsnál megtudtuk, hogy elindították a szociális otthonba való beutalás bonyolult műveletét, de biztatást eddig még nem kaptak.

A szocialista brigád tagjai — Veres Aranka, Zombory Jánosné, Kiri Ilona és Gárgyán Jolán — invitáltak bennünket, látogassuk meg a beteget. A részletek leírása helyett elegendő csak annyit mondani: az eszméletlenül ágyban fekvő beteg valóban nagyon sürgős segítségre szorult. A négy pártfogó kiváságának eleget téve arra kérjük azt az illetékest, aki az ügyben intézkedhet, intézkedjen hamar. Az emberiség szabályai halaszthatatlanul sürgetik a gyors segítséget.

H. D.

Evi 30 milliós szellemi export

Inokai János, a KGM tervező irodának igazgatója pénteken sajtótájékoztatót tartott a vállalat alapításának 20. évfordulója alkalmából. Elmondotta, hogy az intézet részlegei 40 különböző szakma részére végeznek tervező munkát. A két évtized alatt az intézet tervei alapján 35–40 milliárd forint értékű beruházást helyeztek üzembe, s mind több a rendelésük.

Legjelentősebb létesítmények közé tartozik a saját elektronikus számítógéppont, amelyet az idén adnak át. Karbantartó üzemek tervezésekor négy alapadat betáplálásával a berendezés öt perc alatt kimutatja, hogy az üzemben milyen jellegű és mennyi gépet, milyen energiarrésokat kell üzembe helyezni, hány munkásra, alkalmazottakra van szüksége az üzemnek optimális szervezés esetén.

Szoros kapcsolatokat építettek ki a Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia és az NDK több tervező inté-

zetével, és jelentős szerződéseket kötöttek több külföldi céggel tervek, szellemi termékek exportjáról. Évente most már körülbelül 30 millió forint értékű tervezési munkát vállalnak közvetlenül külföldi megrendelőktől, ebben azonban nincs benne az exportált berendezések terveinek elkészítése. Az UNIDO felkérésére vállalták, hogy megvizsgálják Irak és Indonézia karbantartó üzeméit, melyekről szakvéleményt mondanak és egyben javaslatokat is tesznek racionális továbbfejlesztésükre. A Haldex magyar–lengyel közös vállalat megbízásából egy új találmány alapján tervet készítenek a meddőhányók anyagának zsugorított beton-töltőanyagként való felhasználására. Ugyanilyen tervek szállításáról tárgyalnak holland és belga cégekkel. Az NSZK-beli Salzgitter céggel közös tervezési munkákra írt alá a vállalat megállapodást, amely egyben az ipari kooperációt is lehetővé teszi.

A Szírcsoport emlékműve

A fővárosi jubileumi ünnepségek nyitányaként szerdán lepezik le a XIII. kerületi Szent István-parkban a Szírcsoport emlékművét, Kovács Ferenc szobrászművész és Schmiéd Ferenc építész alkotását. A 2 méter 25 centiméter magas szobor erőteljes, dinamikus tartású férfit ábrázol, akinek egyik keze beárnyékolja az arcát, öklöbe szorított másik kezét pedig ütésre emeli. A szobor nem magát Szírt mintázza; az illegálitás körülményei között is elszántan harcoló névtelen partizánokat szimbolizálja. A férfi alak arca nem kivehető — bár ma már fény derült arra, hogy Szírc fedőnéven Weinberger Dezső vívott hősi küzdelmet társaival — köztük Miklós nevű fivérével — a fasiszták ellen.

Új országos építésügyi szabályzat

Az építésügyi és városfejlesztési miniszter rendeletére megjelent az országos építésügyi szabályzat első új kötete a város- és községrendezési előírásokról. 36 minisztérium, országos hatáskörű szervezet és szakhatóság állásfoglalását egyeztetették ebben a kötetben, s a réginek csaknem egyharmadára „vékonyították”, mert csak a területfelhasználásának és a létesítmények elhelyezésének mindenkire egyformán kötelező előírásait foglalták össze 13 fejezetben.

Számos elavult rendelkezést korszerűsítettek és újabb előírásokkal egészítették ki. Többek között a lakó- és üdülési létesítmények építési tálait a korábbi 12 helyett 8 építési övezetbe

sorolták. Az új szabályzattal sikerült megváltoztatni azt a régi előírást, mely egy telken csak egy lakóház vagy üdülési létesítmény felépítését engedte. Most szabályozzák először hivatalosan, hogy az épületeknek hány személygépkocsi elhelyezéséről kell gondoskodni.

Részletesen előírják az üzemi és mezőgazdasági épületek, a közlekedési létesítmények, a közművek, a közparkok, a véderdők elhelyezésének, a városkép és a tájvédelem, valamint a rendezési tervek elkészítésének kötelező módját is.

Megkezdődött már az országos építésügyi szabályzat többi kötetének kidolgozása is, előreláthatóan a jövő évben fejezik be az átfogó építészeti szabályozást.

Az írás ördöge Hódmezővásárhelyen

A magyar irodalom kiemelkedő iróegységének, Németh Lászlónak új drámáját mutatta be tegnap este a Szegei Nemzeti Színház társulata Hódmezővásárhelyen, a Petőfi Sándor Művelődési Házban. Az *írás ördöge* Lendvai Ferenc rendezésében, Nagy Attila főszereplésével lelkes fogadtatást kapott a vásárhelyi közönségtől, amely az előadás

végén hosszú tapssal köszöntötte a premieren megjelent írókat és a bemutató valamennyi résztvevőjét.

A premiért megelőzően Németh Lászlót és családját — feleségét és két lányát — a hódmezővásárhelyi tanács vb elnöke, *Szejtő Imre* fogadta a város párt- és állami vezetőinek társaságában, baráti beszélgetés

re. Ide, a vásárhelyi tanács fogadótermébe érkeztek a szegedi színház közreműködő művészei is, akik az utolsó tanácsokat már magától a mestertől hallhatták.

A tegnapi hódmezővásárhelyi ösbemutató után ma, szombaton este a Szegei Nemzeti Színházban kerül színre *Az írás ördöge*. Ebből az alkalomból Németh László Szegedre is ellátogat.

Szeged szobrai

Épületdíszek

(168.) Négy épületdíszítő szobor látható a Dery Miksa Gépipari Technikum homlokzatán. Az ipart, a tudományt, a művészetet és a kereskedelmet szimbolizáló figurák létezéséről nevezetesen ismeretlen.